

**Raport z realizacji Programu Zgodności
w PSE-Operator S.A.
(za rok 2005)**

Opracowanie:

Zbigniew Przedwojewski

Gł. Specjalista - Stanowisko ds. Programu Zgodności

Departament Organizacji

Warszawa, marzec 2006

Spis treści:

I.	WSTĘP.....	3
II.	PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA PROGRAMU ZGODNOŚCI	3
III.	INFORMACJA O DZIAŁANIACH PODJĘTYCH NA RZECZ WDRAŻANIA POSTANOWIEŃ PROGRAMU ZGODNOŚCI W PSE-OPERATOR S.A. W ROKU 2005.....	4
IV.	INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMU ZGODNOŚCI W POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH PSE- OPERATOR S.A.....	20
V.	PROPOZYCJE DALSZEGO POSTĘPOWANIA.....	25
VI.	PLAN PRACY JPZ NA ROK 2006 R.....	26

I. WSTĘP

Niniejszy raport został sporządzony przez Głównego Specjalistę zatrudnionego na Stanowisku ds. Programu Zgodności (JPZ) w związku z obowiązkiem wynikającym z Rozdz. III, § 7, p. 8 lit b Programu Zgodności. Raport obejmuje okres roku 2005 i zawiera informacje o podjętych działaniach na rzecz: wdrażania rozwiązań wymaganych Programem, usprawnienia jego funkcjonowania jak też zapobiegania możliwości wystąpienia naruszeń Programu. Raport informuje też o realizacji postanowień Programu Zgodności w poszczególnych jednostkach organizacyjnych PSE-Operator S.A.

JPZ w trakcie prowadzonych w roku 2005 działań i przy wypracowywaniu opinii ściśle współpracował z Zarządem PSE-Operator S.A., Dyrektorami jednostek organizacyjnych, członkami Zespołu ds. Forum Dyskusyjnego, Kancelarią Prawną Marcin Milczarek i Wspólnicy sp. k. oraz radcą prawnym PSE-Operator S.A. Panem Andrzejem Karstem a także z wyznaczonymi do współpracy osobami z poszczególnych jednostek organizacyjnych PSE-Operator S.A.

II. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA PROGRAMU ZGODNOŚCI

1. Dyrektywa 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 96/92/WE (*Directive 2003/54/EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in electricity and repealing Directive 96/92/EC*) nakłada na operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego obowiązek podjęcia szeregu działań w tym przygotowania tzw. programu zgodności (*compliance programme*), stanowiąc w art. 10.2 pkt d), iż „(...) operator systemu przesyłowego opracowuje program zgodności, określający środki podjęte dla zapewnienia eliminacji zachowań dyskryminacyjnych, a także zapewnienia odpowiedniego monitoringu przestrzegania tego programu. Program określa szczególne obowiązki pracowników dla osiągnięcia tego celu. Roczne sprawozdanie, określające podjęte środki, jest przedkładane, przez osobę lub jednostkę

odpowiedzialną za kontrolę zgodności z programem, organowi regulacyjnemu określönemu w art. 23 ust. 1 oraz jest publikowane.”

2. Ustawa Prawo energetyczne (art. 9 d ust. 4 i 5. - Dz.U. z 2003r. nr 153 poz. 1504 ze zm.) implementująca postanowienia Dyrektywy Unii Europejskiej w polskim porządku prawnym - „Operatorzy opracowują i są odpowiedzialni za realizację programów, w których określają przedsięwzięcia, jakie należy podjąć w celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu, w tym szczególne obowiązki pracowników wynikające z tych programów” oraz „Operatorzy przedstawiają Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, do dnia 31 marca każdego roku, sprawozdania zawierające opisy działań podjętych w roku poprzednim w celu realizacji programów, o których mowa w ust. 4.”
3. Decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (DPE/OSPE/2/4988/W/2/2004/JL) wyznaczająca PSE-Operator S.A. operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego na okres do dnia 30 czerwca 2005 roku – warunek 21 „Operator opracuje i wdroży program zgodności określający środki podjęte w celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników”.

III. INFORMACJA O DZIAŁANIACH PODJĘTYCH NA RZECZ WDRAŻANIA POSTANOWIEŃ PROGRAMU ZGODNOŚCI W PSE-OPERATOR S.A. W ROKU 2005

1. Raporty dotyczące realizacji Programu Zgodności

- Raport roczny (za rok 2004 oraz I kwartał 2005).
 - Na przełomie marca i kwietnia został opracowany i przekazany Zarządowi PSE-Operator S.A. „Raport z realizacji Programu Zgodności w PSE-Operator S.A.” (za rok 2004 oraz pierwszy kwartał 2005).

- Raport łącznie z Programem Zgodności został przekazany do URE oraz umieszczony na stronie internetowej PSE-Operator S.A. i w folderach publicznych.
- Raport kwartalny (za II kwartał 2005 roku).
 - Na przełomie lipca i sierpnia został opracowany „Raport kwartalny dla Zarządu PSE-Operator S.A. z działalności Głównego Specjalisty zatrudnionego na Stanowisku ds. Programu Zgodności oraz realizacji Programu Zgodności w PSE-Operator S.A. (za II kwartał 2005)”.
 - Raport po przyjęciu przez Zarząd PSE-Operator S.A. został umieszczony w folderach publicznych PSE-Operator S.A.
- Raport kwartalny (za III kwartał 2005 roku).
 - Na przełomie października i listopada został opracowany „Raport kwartalny dla Zarządu PSE-Operator S.A. z działalności Głównego Specjalisty zatrudnionego na Stanowisku ds. Programu Zgodności oraz realizacji Programu Zgodności w PSE-Operator S.A. (za III kwartał 2005)”.
 - Raport po przyjęciu przez Zarząd PSE-Operator S.A. został umieszczony w folderach publicznych PSE-Operator S.A.

2. Szkolenia z Programu Zgodności.

W roku 2005 w PSE-Operator S.A. zostały przeprowadzone następujące szkolenia z Programu Zgodności:

- 3 szkolenia grupowe, przeprowadzone przez JPZ we współpracy z Kancelarią Prawną Marcin Milczarek i Wspólnicy S.K., w dniach 15-16 oraz 24 marca 2005r., mające na celu zapoznanie pracowników z wdrażanym Programem Zgodności oraz wypełnienie obowiązku wynikającego z Rozdziału III, § 6, p. 4 Programu Zgodności. W szkoleniu wzięło udział 92,5% pracowników PSE-Operator S.A., czyli wszyscy pracownicy Spółki, z wyłączeniem osób nieobecnych w pracy z przyczyn losowych lub zdrowotnych,

- szkolenie przeprowadzone przez JPZ w dniu 06.04.2005 - dla 3 praktykantów odbywających praktyki studenckie w PSE-Operator S.A. Uczestnicy zostali zapoznani z Programem Zgodności oraz podpisali Deklarację o zachowaniu w tajemnicy sensytywnych informacji handlowych,
- szkolenie przeprowadzone przez JPZ w dniu 30.06.2003 - szkolenie dodatkowe dla 25 pracowników, w tym głównie pracowników nowozatrudnionych, jak też tych, którzy dotychczas z różnych względów (nieobecności spowodowane urlopem wychowawczym, wypoczynkowym lub zwolnieniem lekarskim) nie odbyli szkolenia. Wszyscy uczestnicy szkolenia podpisali Deklaracje przystąpienia do Programu Zgodności,
- szkolenie przeprowadzone przez JPZ w dniu 28 grudnia 2005 r. - szkolenie z zakresu Programu Zgodności przeznaczone dla pracowników nowozatrudnionych oraz tych, którzy ze względów urlopowych nie uczestniczyli we wcześniej zorganizowanych szkoleniach. W szkoleniu wzięło udział 12 spośród 17 nieprzeszkolonych pracowników. Wszystkie przeszkolone osoby podpisały Deklaracje przystąpienia do Programu Zgodności.

3. Działania informacyjne

Dla zapewnienia możliwie najlepszego dostępu do informacji związanych z Programem Zgodności, podjętymi działaniami na rzecz wdrożenia Programu jak też opracowanymi uregulowaniami ułatwiającymi stosowanie Programu Zgodności, JPZ podjął następujące działania informacyjne:

- na stronie internetowej PSE-Operator S.A. zamieszczony został Raport z realizacji Programu Zgodności w PSE-Operator S.A. (za rok 2004),
- w dostępnych dla wszystkich pracowników folderach publicznych PSE-Operator S.A. umieszczono następujące dokumenty:
 - Program Zgodności,

- wykazy informacji jawnych i sensytywnych informacji handlowych wszystkich jednostek organizacyjnych PSE-Operator S.A.,
- Raport z realizacji Programu Zgodności w PSE-Operator S.A. (za rok 2004),
- „Raport kwartalny dla Zarządu PSE-Operator S.A. z działalności Głównego Specjalisty zatrudnionego na Stanowisku ds. Programu Zgodności oraz realizacji Programu Zgodności w PSE-Operator S.A. (za II kwartał 2005)”,
- „Raport kwartalny dla Zarządu PSE-Operator S.A. z działalności Głównego Specjalisty zatrudnionego na Stanowisku ds. Programu Zgodności oraz realizacji Programu Zgodności w PSE-Operator S.A. (za III kwartał 2005)”,
- wzorcowy zakres tematyczny „Raportu rocznego z realizacji Programu Zgodności”, jaki poszczególne jednostki organizacyjne PSE-Operator S.A. są zobowiązane opracować (do końca stycznia 2006),
- Procedura zarządzania informacją na potrzeby funkcjonalności internetowych „Zadaj pytanie” oraz „FAQ”,
- Deklarację przystąpienia do Programu Zgodności,
- wzorcową klauzulę poufności,
- prezentacje ze szkoleń w zakresie Programu Zgodności (prezentacja JPZ oraz kancelarii prawnej),
- opinie prawne dotyczące analizowanych zagadnień z zakresu objętego Programem Zgodności.

4. Zespół ds. forum dyskusyjnego

W celu realizacji, wynikającego z Programu Zgodności (Rozdz. II, §5, p. 5), zobowiązania do utworzenia na stronie internetowej PSE-Operator S.A. funkcjonalności zapewniającej zwiększenie przejrzystości działań Spółki,

otwartości na współpracę oraz możliwości zbierania sugestii użytkowników systemu przesyłowego, podjęte zostały następujące działania:

- na wniosek JPZ Zarząd Spółki powołał Zespół ds. forum dyskusyjnego na stronie internetowej PSE-Operator S.A. Do Zespołu oprócz JPZ zostali powołani przedstawiciele Biura Komunikacji oraz Departamentu Sprzedaży i Rozwoju,
- Zespół określił rozwiązania techniczne, standardy informatyczne oraz rozwiązania prawne jak też zaproponował całościowe rozwiązanie organizacyjne funkcjonowania forum w postaci opracowania „Zasad organizacji oraz funkcjonowania forum dyskusyjnego na stronach internetowych PSE-Operator S.A.”,
- Zespół opracował „Procedurę zarządzania informacją na potrzeby funkcjonalności internetowych „Zadaj pytanie” oraz „FAQ””,
- Zespół uzyskał akceptację Zarządu PSE-Operator S.A. dla ww. dokumentów,
- Zespół we współpracy z wykonawcą (firmą ARE S.A.) opracował założenia funkcjonalne w zakresie funkcjonowania forum, oraz po wykonaniu przez firmę ARE S.A. oprogramowania, wdrożył rozwiązania informatyczne w zakresie funkcjonalności „Zadaj pytanie” oraz „FAQ”,
- W oparciu o funkcjonalność „Zadaj pytanie” w grudniu 2005 r. Zespół udzielił odpowiedzi na kilka pytań, jakie napłynęły do PSE-Operator S.A. (w obszarze pytań ogólnych oraz pytań w zakresie obsługi klientów Spółki).

5. Klauzule poufności

Zostały opracowane i przekazane jednostkom organizacyjnym PSE-Operator S.A. do stosowania zapisy wzorcowej klauzuli poufności, jaka powinna być częścią umów zawieranych z podmiotami zewnętrznymi w sytuacjach, kiedy w ramach umów następuje przekazanie sensytywnych informacji handlowych.

Opracowana klauzula zobowiązuje kontrahentów PSE-Operator S.A. do:

- zachowania w tajemnicy sensytywnych informacji handlowych przekazanych przez PSE-Operator S.A.,
- wykorzystywania tych informacji jedynie w związku z realizacją umowy,
- zachowania w tajemnicy sensytywnych informacji handlowych także po zakończeniu obowiązywania umowy,
- zapewnienia, iż wszystkie osoby, które w imieniu kontrahenta lub pod jego kierownictwem będą uczestniczyły w realizacji umowy zostaną przez niego zobowiązane do zachowania w tajemnicy tych informacji w taki sam sposób i w takim samym zakresie jak kontrahent,
- zapewnienia, iż przekazane informacje sensytywne nie będą dostępne dla żadnych innych osób,
- zapłaty kary umownej przez kontrahenta w przypadku naruszenia któregokolwiek z ww. postanowień niezależnie od faktycznej wysokości szkody poniesionej przez PSE-Operator S.A. oraz możliwości dochodzenia przez PSE-Operator S.A. odszkodowania przewyższającego wysokość kary umownej.

6. Praktyki i szkolenia w PSE-Operator S.A.

Wprowadzono szczegółowe uregulowania dla ochrony sensytywnych informacji handlowych w związku z przyjmowaniem praktykantów (uczniów, studentów, doktorantów) na praktyki i szkolenia do PSE-Operator S.A. Tego rodzaju uregulowanie było niezbędne ze względu na to, iż również praktykanci w trakcie praktyk mogą mieć dostęp do sensytywnych informacji handlowych Spółki.

W wyniku wprowadzonych uregulowań:

- opracowany został wzór Deklaracji o zachowaniu w tajemnicy sensytywnych informacji handlowych przez praktykantów,
- przeprowadzono szkolenie praktykantów,
- zobowiązano praktykantów do podpisania Deklaracji o zachowaniu w tajemnicy sensytywnych informacji handlowych,

- po zasięgnięciu opinii prawnej uznano za konieczne zawieranie porozumień zawierających klauzulę poufności z jednostkami naukowymi kierującymi praktykantów na praktyki do PSE-Operator S.A. (w przypadkach możliwości dostępu praktykantów do sensytywnych informacji handlowych).

We współpracy z Biurem Komunikacji rozpoczęto w końcu 2005 r. prace zmierzające do opracowania zasad współpracy z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi obejmujące:

- tryb zwracania się o przyjęcie i przyjmowania praktykantów na praktyki do PSE-Operator S.A.,
- sposób (i zakres) udostępniania informacji PSE-Operator S.A. uczelniom i jednostkom naukowo-badawczym,
- podpisywanie stosownych porozumień (zawierających klauzule poufności) z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi.

7. Prace dyplomowe

Opracowano zasady postępowania w zakresie wykorzystywania materiałów i danych PSE-Operator S.A. (zawierających sensytywne informacje handlowe) w trakcie pisania przez pracowników Spółki prac dyplomowych i doktoranckich. Dla uregulowania zasad postępowania w tym zakresie przeprowadzono analizę zagadnienia w wyniku której ustalono, że:

- nie jest możliwa (w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, dotyczące praw autorskich i uregulowań obowiązujących na uczelniach) całkowita ochrona sensytywnych informacji handlowych zamieszczanych w pracach dyplomowych,
- w szczególnych przypadkach (biorąc dodatkowo pod uwagę procedury dotyczące możliwości zastrzeżenia pracy istniejące na danej uczelni), zgodę na wykorzystanie sensytywnych informacji handlowych w pracy dyplomowej może wyrazić Zarząd PSE-Operator S.A.,

Biorąc powyższe pod uwagę JPZ zobowiązał pracowników do nie umieszczania w swoich pracach sensytywnych informacji handlowych (stosowanie danych zmienionych lub zagregowanych), lub wykorzystania drogi formalnej dla uzyskania zgody na ich umieszczenie (wystąpienie do Zarządu).

Ponadto JPZ umieścił opinię prawną dotyczącą tego zagadnienia w folderach publicznych PSE-Operator S.A. dostępnych dla każdego pracownika.

Ponadto w IV kwartale 2005 r. rozpoczęto prace nad:

- opracowaniem procedury wydawania zgody na pisanie prac dyplomowych w oparciu o materiały PSE-Operator S.A., zawierającej zapisy w zakresie ochrony sensytywnych informacji handlowych,
- przeglądem już opracowanych i złożonych na uczelniach prac dyplomowych pod kątem znajdowania się w nich sensytywnych informacji handlowych,
- oceną prawną możliwości zastrzeżenia tych prac na uczelniach.

8. Propozycja porozumienia w sprawie Zarządzania Ryzykiem

W związku z przesłaniem przez PSE SA propozycji „Porozumienia w sprawie zarządzania ryzykiem wiarygodności kredytowej” polegającego na wspólnej (z udziałem PSE SA, PSE-Operator S.A., ESP S.A. i PSE-Electra Sp. z o.o.) realizacji (zleceniu Doradcy zewnętrznemu) projektu polegającego na przygotowaniu i wdrożeniu systemu zarządzania ryzykiem wiarygodności kredytowej kontrahentów, jak też wątpliwościami, co do możliwości podpisania tego Porozumienia przez PSE-Operator S.A. w świetle postanowień Programu Zgodności, uzyskano opinię prawną, w oparciu o którą zwrócono uwagę na:

- konieczność zagwarantowania PSE-Operator S.A. realnego wpływu na treść umowy z Doradcą zewnętrznym, w tym w szczególności zamieszczenie klauzul gwarantujących zachowanie poufności sensytywnych informacji handlowych,

- konieczność ochrony sensytywnych informacji handlowych PSE-Operator S.A. przed pozostałymi stronami Porozumienia (PSE S.A., PSE-Electra S.A. i ESP S.A.),
- konieczność ustalenia precyzyjnych zasad podziału kosztów wynikających z umowy.

Ponieważ nie zostały przedstawione kolejne propozycje w ww. sprawie, prace nad Porozumieniem nie były w roku 2005 kontynuowane.

9. Propozycja Polityki Bezpieczeństwa

W związku z przedstawionym przez PSE SA dokumentem pt. „Projekt Polityki Bezpieczeństwa Informacji w Systemach Teleinformatycznych w Grupie Kapitałowej Polskich Sieci Elektroenergetycznych” oraz wątpliwościami, co do zgodności zapisów tego dokumentu z postanowieniami Programu Zgodności:

- ustalono, we współpracy z kancelarią prawną, iż:
 - przekazany projekt dokumentu nie zapewnia odpowiedniej ochrony sensytywnych informacji handlowych PSE-Operator S.A.,
 - dokument ten może być traktowany jako ogólne wytyczne dla spółek GK PSE, w tym dla PSE-Operator S.A., nie mające jednakże mocy obowiązującej,
 - Zarząd PSE-Operator S.A. może podjąć niektóre działania opisane w projekcie, jednak po wprowadzeniu niezbędnych modyfikacji pod kątem zgodności z Programem Zgodności i specyfiką funkcjonowania Spółki, jako operatora systemu przesyłowego.

Ww. opinię Dyrektor Departamentu Organizacji przekazał Zarządowi PSE-Operator S.A.,

- Zarząd PSE-Operator S.A. zobowiązał Dyrektora Departamentu Teleinformatyki (IT) do podjęcia stosownych działań w zakresie bezpieczeństwa informacji w systemach teleinformatycznych, w wyniku których:

- Dyrektor Departamentu IT opracował i złożył do zatwierdzenia projekt pt. „Polityka Bezpieczeństwa Danych Osobowych w PSE-Operator S.A.” oraz „Instrukcję Zarządzania Systemami Informatycznymi Służącymi do Przetwarzania Danych Osobowych w PSE-Operator S.A.”. Zarząd PSE-Operator S.A. uchwałą Nr 26/10/2005 z dnia 02 lutego 2005 r. zatwierdził oba dokumenty,
- na wniosek Dyrektora Departamentu IT, Zarząd PSE-Operator S.A. powołał stanowisko Administratora Bezpieczeństwa Informacji (ABI) w PSE-Operator S.A. Funkcję ABI powierzono pracownikowi Departamentu IT,
- Dyrektor Departamentu IT wystąpił do Departamentu PT w PSE S.A. (reprezentanta właściciela sprzętu teleinformatycznego i oprogramowania) o podanie, w celu weryfikacji procedur dotyczących bezpieczeństwa przetwarzania danych, w tym danych osobowych. Do otrzymanych z Departamentu PT informacji nie zgłoszono zastrzeżeń związanych z bezpieczeństwem danych OSP,
- Dyrektor Departamentu IT wystąpił do PSE S.A. o podanie procedur dotyczących zabezpieczeń zastosowanych w sieciach i systemach teleinformatycznych w celu ochrony danych poufnych, w tym danych osobowych w związku z koniecznością zgłoszenia przetwarzanych zbiorów danych osobowych do GIODO. Do otrzymanych z PSE SA informacji nie zgłoszono zastrzeżeń związanych z bezpieczeństwem danych OSP,
- na wniosek Departamentu Bezpieczeństwa Spółki, Departament IT zakupił oprogramowanie Blancco Data Cleaner (posiadające certyfikat ABW) niezbędne do trwałego usuwania danych zastrzeżonych, poufnych lub sensytywnych z dysków komputerów kończących pracę i oddawanych do magazynu. W związku z wymianą sprzętu komputerowego oprogramowanie Blancco zastosowano do wykasowania danych z dysków dwóch komputerów, na których przetwarzano dane osobowe,

- zweryfikowana została lista osób posiadających zdalny dostęp do systemów komputerowych biurowych oraz produkcyjnych w sieci LAN/WAN PSE-Operator S.A.,
- zweryfikowany został i ograniczony dostęp osób upoważnionych do wchodzenia i przebywania w pomieszczeniach chronionych (tzw. serwerowniach),
- comiesięcznie przeprowadzane są rutynowe kontrole zabezpieczeń systemów i sprzętu teleinformatycznego. W przypadku stwierdzenia naruszenia zasad i procedur bezpiecznego przetwarzania danych OSP, Departament IT jest przygotowany do niezwłocznego podjęcia niezbędnych działań naprawczych.

10. Wykonywanie prac zleconych przez pracowników PSE-Operator S.A.

Opracowano stanowisko w sprawie uczestnictwa pracowników w konferencjach i pobierania opłat za występowanie na nich a także możliwości przyjmowania zleceń przez pracowników PSE-Operator S.A. od spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PSE. Potrzeba uregulowania tej kwestii wynikała ze stwierdzenia przypadków dokonywania tłumaczeń czy opracowań technicznych na potrzeby spółek Grupy Kapitałowej PSE oraz uczestniczenia w konferencjach organizowanych przez kontrahentów Spółki.

Mając na uwadze postanowienia Programu Zgodności odnośnie sytuacji związanych z: konfliktem interesów, zakazem uprzywilejowanego traktowania podmiotów powiązanych oraz zakazem utrzymywania przez pracowników PSE-Operator S.A. kontaktów gospodarczych z użytkownikami systemu przesyłowego, potencjalnymi użytkownikami systemu przesyłowego, kontrahentami oraz potencjalnymi kontrahentami, wypracowano i umieszczono w folderach publicznych, wytyczne dla wszystkich pracowników PSE-Operator S.A. stanowisko w zakresie:

- dopuszczalności zawierania przez pracowników PSE-Operator S.A. ze spółkami z Grupy Kapitałowej PSE umów, których przedmiotem jest

świadczenie usług na rzecz tych spółek (np. tłumaczenie dokumentacji, opracowań technicznych, przeprowadzanie szkoleń i wykładów),

- dopuszczalności zawierania ww. umów z podmiotami, które są użytkownikami systemu przesyłowego, potencjalnymi użytkownikami systemu przesyłowego, kontrahentami oraz potencjalnymi kontrahentami PSE-Operator S.A.,
- dopuszczalności zawierania ww. umów z podmiotami innymi niż wskazane powyżej.

W IV kwartale 2005 rozpoczęto, we współpracy z Biurem Komunikacji, prace nad opracowaniem procedury regulującej zasady wystąpień publicznych oraz wykonywanie prac zleconych przez pracowników PSE-Operator S.A. zawierającej:

- uregulowania dotyczące możliwości świadczenia ww. usług oraz sposobu ich finansowania,
- uregulowania dotyczące zakresów tematycznych referatów/prac zleconych oraz przekazywanych w nich informacji.

11. Zasady doboru kontrahentów oraz zachowanie się pracowników w kontaktach z kontrahentami.

Opracowano wytyczne w postaci opinii prawnej w zakresie możliwości uczestniczenia pracowników PSE-Operator S.A. w imprezach promujących produkty i usługi kontrahentów Spółki. Ustalono generalny brak jednoznacznych przeciwwskazań wynikających z Programu Zgodności, co do uczestnictwa w takich imprezach, ze względu na fakt organizowania przez PSE-Operator S.A. procedur przetargowych/konkursowych na usługi zewnętrzne, jednocześnie uznając za konieczne podjęcie dalszych działań w zakresie przejrzystości doboru kontrahentów oraz zachowania się osób zasiadających w komisjach przetargowych.

W drugim półroczu 2005r. rozpoczęto prace nad opracowaniem przejrzystych zasad i procedur doboru kontrahentów. Opracowane zostały i przyjęte przez Zarząd PSE-Operator S.A. następujące dokumenty: „Regulamin udzielania zamówień publicznych w PSE-Operator S.A.”, „Regulamin udzielania zamówień niepublicznych w PSE-Operator S.A.”, „Procedura zawierania umów w PSE-Operator S.A.”, „Procedura rejestracji umów w PSE-Operator S.A.” oraz „Zasady ewidencji i przekazywania upominków przez PSE-Operator S.A.”.

12. Referencje

Opracowano stanowisko w zakresie możliwości wystawiania referencji wykonawcom robót wykonywanych dla PSE-Operator S.A. w kontekście postanowień Programu Zgodności. Zgodnie z tym stanowiskiem nie ma przeszkód do wystawiania referencji podmiotom nie będącym uczestnikami rynku (firmy budowlane, przewozowe itp.). Program Zgodności (rozdz. III § 2 p. 9 i 10) zakazuje wyłącznie udzielania wypowiedzi dotyczących wytwórców, dostawców energii elektrycznej jak też podmiotów powiązanych.

Dla uniknięcia podejrzeń uprzywilejowanego traktowania niektórych kontrahentów opracowano standardowy wzór referencji, który jest wystawiany wszystkim zainteresowanym firmom (wykonującym oczywiście swoje usługi w sposób satysfakcjonujący PSE-Operator S.A.).

13. Udział w Radach Nadzorczych spółek z GK PSE i innych

Na wniosek Zarządu PSE-Operator S.A. JPZ przygotował zestawienie pracowników PSE-Operator S.A. pełniących obowiązki Członków Rad Nadzorczych w spółkach Grupy Kapitałowej PSE oraz spółkach sektora elektroenergetycznego, jak też stanowisko w sprawie możliwości pełnienia tych funkcji przez pracowników PSE-Operator S.A. w kontekście postanowień Programu Zgodności oraz Statutu Spółki.

Zestawienia dokonano w oparciu o informacje uzyskane od pracowników PSE-Operator S.A., informacje umieszczone na stronach internetowych spółek Grupy Kapitałowej PSE oraz informacje przekazane przez PSE SA.

Na podstawie przekazanych informacji JPZ opracował i przekazał Zarządowi tabelę zbiorczą zawierającą zestawienie pracowników PSE-Operator S.A. pełniących obowiązki Członków Rad Nadzorczych w spółkach GK PSE SA oraz innych spółkach sektora elektroenergetycznego.

Stanowisko w sprawie możliwości pełnienia funkcji zostało opracowane w oparciu o opinię kancelarii prawnej Milczarek i Wspólnicy sp. k. jak też uzupełnione o opinię prawną radcy prawnego PSE-Operator S.A. (na temat konieczności wyrażania przez Radę Nadzorczą PSE-Operator S.A. zgody na członkostwo przedstawicieli Zarządu PSE-Operator S.A. w Radach Nadzorczych).

Ww. zestawienie było aktualizowane w trakcie roku. Zarząd współpracował z JPZ informując i dostarczając JPZ aktualizacje uczestnictwa pracowników PSE-Operator S.A., ze szczególnym uwzględnieniem Członków Zarządu i Dyrektorów, w Radach Nadzorczych spółek GK PSE oraz sektora elektroenergetycznego.

Na podstawie analizy udziału pracowników w organach zarządczych i Radach Nadzorczych nie stwierdzono jednoznacznych sytuacji konfliktowych. W przypadku zaistnienia sytuacji konfliktowej na pracownikach spoczywa obowiązek jej niezwłocznego zgłoszenia (pod odpowiedzialnością wynikającą ze zaktualizowanego o zagadnienia Programu Zgodności Regulaminu Pracy).

14. Przekierowania poczty e-mail

Dla zapewnienia kontroli wypływu poza Spółkę informacji dotyczących Spółki lub jej klientów, w tym w szczególności sensytywnych informacji handlowych, w dniu 3 października 2005 Zarząd PSE-Operator S.A. zobowiązał JPZ (we współpracy z Dyrektorem Departamentu Teleinformatyki) do utworzenia rejestru wszystkich przekierowań z firmowej poczty elektronicznej na inne adresy (protokół z posiedzenia Zarządu nr 70/2005). W trakcie realizacji ww. zobowiązania ustalono, że we wcześniejszym okresie były ustanowione takie

przekierowania, jednak w okresie kontroli żadne przekierowania już nie występowały.

JPZ we współpracy z Departamentem Teleinformatyki prowadzi na bieżąco monitoring ewentualnych przekierowań.

15. Stanowisko w sprawie przekazania informacji firmie zewnętrznej (optymalizacja zakupów).

W ramach programu koordynacji zakupów w Grupie Kapitałowej PSE, PSE SA wystąpiło z ofertą przystąpienia przez PSE-Operator S.A. do tego programu. Nadesłano szczegółową ankietę zawierającą dane niezbędne firmie wykonującej projekt. Powstało pytanie, czy i w jakim zakresie istnieją możliwości przekazania informacji dotyczących zakupów prowadzonych przez PSE-Operator S.A. firmie zewnętrznej, która przystąpiła (w oparciu o umowę z PSE SA) do realizacji projektu optymalizacji zakupów. Po rozpoznaniu sprawy i zasięgnięciu opinii prawnej zajęto następujące stanowisko:

- dane, o które zwróciła się firma zewnętrzna (dotyczące kosztów, cen jednostkowych, kosztów wynagrodzeń, liczby etatów, wpływów ze sprzedaży) są sensytywnymi informacjami handlowymi w rozumieniu Programu Zgodności i nie mogą zostać przekazane,
- na potrzeby projektu optymalizacji kosztów mogą zostać przekazane zagregowane informacje dotyczące usług świadczonych na rzecz PSE-Operator S.A. jak też oceny usług wykonywanych przez dostawców,
- dla rozwiązania ww. problemu ze strony PSE-Operator S.A. zgłoszony został 3-osobowy zespół (Stanowisko ds. Programu Zgodności - DO, Radca prawny PSE-Operator S.A. – DO, Specjalista z działu FK).

16. Opinia w sprawie przekazywania kopii z danymi zewnętrznej firmie archiwizującej.

W ramach programu centralnej koordynacji archiwizacji zasobów koordynator z ramienia Grupy Kapitałowej PSE wystąpił z ofertą uczestniczenia w tym programie i zapytał o możliwość (w świetle postanowień Programu Zgodności) przekazywania kopii z danymi PSE-Operator S.A. firmie zewnętrznej w celu ich dodatkowego archiwizowania. Zajęto następujące stanowisko:

- wśród danych przekazywanych przez PSE-Operator S.A. spółce zewnętrznej będą znajdowały się praktycznie wszystkie dane Spółki, w tym sensytywne informacje handlowe, które zgodnie z postanowieniami Programu Zgodności, PSE-Operator S.A. obowiązany jest chronić,
- po przekazaniu kopii nośników optoelektronicznych podmiotowi zewnętrznemu, PSE-Operator S.A. utraci kontrolę nad danymi na nich się znajdującymi,
- jedynie pracownicy PSE-Operator S.A. zostali zobowiązani do ochrony sensytywnych informacji handlowych w sposób całkowicie zgodny z Programem Zgodności, tj. w oparciu o uregulowania kadrowe w Regulaminie Pracy oraz osobiste zobowiązania na podstawie Deklaracji przystąpienia do Programu Zgodności,
- korzystniejszym i bezpieczniejszym rozwiązaniem jest więc prowadzenie archiwizacji danych w ramach Departamentu IT PSE-Operator S.A.

17. Przegląd powiązań zawodowych

W listopadzie 2005 r. JPZ opracował i przekazał do Departamentu Sprzedaży i Rozwoju informację na potrzeby Urzędu Regulacji Energetyki na temat przeglądu powiązań zawodowych wśród pracowników PSE-Operator S.A. pod kątem możliwości istnienia konfliktu interesów (w tym informacje na temat pełnienia przez pracowników PSE-Operator S.A. funkcji w Radach Nadzorczych spółek sektora elektroenergetycznego).

IV. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMU ZGODNOŚCI W POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH PSE-OPERATOR S.A.

W oparciu o informacje własne JPZ, jak też informacje uzyskane z poszczególnych jednostek organizacyjnych PSE-Operator S.A., poniżej przedstawiony został stan realizacji Programu Zgodności, w roku 2005, w poszczególnych jednostkach organizacyjnych PSE-Operator S.A.:

- wszyscy zatrudnieni w Spółce pracownicy (za wyjątkiem 5 osób przebywających na urloпах bądź zwolnieniach lekarskich) odbyli szkolenie z zakresu Programu Zgodności oraz podpisali Deklaracje przystąpienia do Programu Zgodności,
- wszyscy Dyrektorzy Departamentów i Biur sporządzili wykazy informacji jawnych oraz sensytywnych informacji handlowych, wykazy osób biorących udział w kontaktach z uczestnikami rynku, potencjalnymi uczestnikami, kontrahentami oraz potencjalnymi kontrahentami jak też wykazy umów zawartych z podmiotami powiązаныmi,
- wszyscy Dyrektorzy Departamentów i Biur przekazywali w ciągu roku aktualizacje powyższych wykazów,
- Departamenty PSE-Operator S.A. zawarły, w imieniu Spółki, szereg umów z uczestnikami rynku, potencjalnymi uczestnikami, kontrahentami oraz potencjalnymi kontrahentami. Wszystkie umowy zawierane były zgodnie z Ustawą o zamówieniach publicznych, Regulaminem zamówień publicznych oraz Regulaminem zamówień niepublicznych. Umowy zawierały ponadto odpowiednie klauzule poufności, dla ochrony sensytywnych informacji handlowych Spółki,
- w Spółce uruchomiona została nowa strona internetowa PSE-Operator S.A. umożliwiająca lepszą realizację zapisów Programu Zgodności w zakresie prezentowania informacji jawnych jak też otwartości i przejrzystości działań Spółki. Strona ta jest jednym z ważniejszych kanałów wymiany informacji z

klientami Spółki. Na stronie prezentowane są informacje jawne Spółki oraz inne informacje dotyczące pracy systemu przesyłowego, rynku energii oraz wymiany międzynarodowej. W roku 2006 na stronie internetowej opublikowane zostały 163 dokumenty i raporty PSE-Operator S.A. Na stronie zamieszczone zostały m.in. informacje dotyczące standardów obowiązujących w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym w zakresie: stacji elektroenergetycznych, zabezpieczeń, automatyki, układów pomiarowych, wymagań budowlanych dla obiektów stacyjnych, urządzeń i aparatury wysokiego napięcia, Systemu Sterowania i Nadzoru oraz innych zagadnień sieciowych. W ciąg roku wprowadzano aktualizacje i udoskonalenia serwisu. Wprowadzono m.in. systematyczne publikowanie raportów o pracy systemu,

- w Spółce (w Departamencie Sprzedaży i Rozwoju):
 - rozpoczęto prace zmierzające do opracowania i wdrożenia procedury wydawania i uzgadniania warunków przyłączenia do sieci przesyłowej oraz procedury zawierania umów o świadczenie usług przesyłowych. Działania te, prowadzone dotychczas jedynie w oparciu o przepisy ogólne tj.: Prawo energetyczne, Rozporządzenia wykonawcze oraz Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej, będą, dzięki wdrożeniu procedur, bardziej sformalizowane i lepiej dostosowane do potrzeb w zakresie obsługi klientów Spółki,
 - rozpoczęto prace mające na celu usprawnienie procesu obsługi klientów Spółki. Określono cele i założenia dla systemu Wspomagania Obsługi Klienta (WOK), który ma umożliwić gromadzenie i przeglądanie danych i dokumentów oraz wszelkich informacji związanych z klientem, pozwolić na rejestrowanie wszelkich działań podejmowanych przez klienta, zautomatyzować procesy związane z załatwianymi sprawami klientów, wspomagać proces zarządzania czasem i personelem jak również monitorować działania marketingowych oraz ułatwiać prowadzenie analiz i

statystyk w zakresie aktywności klientów. Opracowany został wniosek inwestycyjny dla systemu,

- w Departamencie Organizacji opracowana została „Procedura udzielania pełnomocnictw w PSE-Operator S.A.” w ramach, której Zarządowi PSE-Operator S.A. przekazywane są raporty miesięczne zawierające zestawienia wszystkich umów zawieranych przez Dyrektorów PSE-Operator S.A. (w tym umów z podmiotami powiązanymi),
- w Departamencie Finansów i Księgowości w celu realizacji postanowień Programu Zgodności w zakresie niedyskryminacyjnego traktowania uczestników rynku prowadzone były prace w zakresie systemu Monitorowania Ryzyka Rozliczeniowego. W oparciu o ten system wyznaczane zostały (oraz monitorowane) wysokości zabezpieczeń uczestników rynku bilansującego z tytułu rozliczeń za energię elektryczną, jak też wprowadzane oraz aktualizowane informacje na temat dostarczonych gwarancji bankowych oraz zabezpieczeń w formie pieniężnej przedkładane przez tych uczestników. Informacje te, będące sensytywnymi informacjami handlowymi, chronione były poprzez stosowanie procedur logowania, system uprawnień w zakresie dostępu do danych jak też rejestrację zmian w systemie,
- w celu poprawy terminowości przekazywania przez jednostki organizacyjne Spółki informacji przeznaczonych do podania do publicznej wiadomości jak też poprawy terminowości i odpowiedniego zakresu tych informacji, w Biurze Komunikacji opracowana została „Procedura udostępniania informacji o PSE-Operator S.A.” Procedura usystematyzowała zakres, formę oraz sposób prezentowania informacji,
- Biuro Komunikacji zapewniło ponadto wsparcie informatyczne w zakresie uruchamianych funkcjonalności „Zadaj pytanie” oraz „FAQ”,
- Departament Bezpieczeństwa Spółki w ramach prac związanych z wdrażaniem postanowień Programu Zgodności w zakresie zapewnienia wysokiego poziomu ochrony informacji niejawnych (tym sensytywnych informacji handlowych), podjął następujące działania:

- przeprowadzono 28 postępowań sprawdzających pracowników Spółki zakończonych wydaniem poświadczeń bezpieczeństwa upoważniających do dostępu do informacji niejawnych, stanowiących tajemnicę państwową oraz tajemnicę służbową,
- przeszkolono 41 pracowników Spółki w zakresie ochrony informacji niejawnych,
- opracowano Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa Systemu (SWBS) oraz procedury bezpiecznej eksploatacji systemu teleinformatycznego, służącego do wytwarzania, przetwarzania i przechowywania informacji niejawnych stanowiących tajemnicę służbową, oznaczonych klauzulami „poufne” i „zastrzeżone”,
- w Departamencie Telekomunikacji podjęto działania w zakresie ochrony informacji w systemach teleinformatycznych. Działania te opisane zostały w Rozdz. III, p. 9 niniejszego raportu.

Zdarzenia naruszające postanowienia Program Zgodności oraz sposób ich rozwiązania

- Dyrektor Departamentu Usług Operatorskich przekazał JPZ informację o wystąpieniu sytuacji konfliktu interesów u jednego ze swoich Zastępców. Dyrektor po zbadaniu sprawy, korzystając z procedur zawartych w Programie Zgodności, wydał zgodę na kontynuowanie przez niego powierzonych obowiązków służbowych,
- JPZ podjął rozmowę z Dyrektorem Departamentu Sprzedaży i Rozwoju w celu uregulowania sprawy ewentualnego konfliktu interesów, jaki może występować u Dyrektora w związku z poprzednim zatrudnieniem u uczestnika rynku. Z rozmowy z Dyrektorem uzyskano informację, iż załatwianie spraw służbowych związanych z tym uczestnikiem zlecane jest jego Zastępcy,
- Departament Usług Operatorskich poinformował, że w dniu 10 listopada 2005 z powodu nieprawidłowego działania Systemu Informatycznego Rynku Energii (SIRE) w dokumentach UGWM (Uzgodnionych Grafikach

Wymiany Międzysystemowej) przesłanych do Operatora Rynku EVEREN Spółka z o.o. zostały przekazane sensytywne informacje handlowe (informacje dotyczące zgłoszeń GWM dokonanych przez podmiot, dla których EVEREN Sp. z o.o. nie jest Operatorem Rynku). Departament UO, niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości podjął działania naprawcze polegające na: przesłaniu do firmy EVEREN Sp. z o.o. informacji o błędnie wysłanych dokumentach z prośbą o ich usunięcie bez zapoznawania się z treścią, a w przypadku ich odczytania o nie ujawnianie osobom trzecim. Uzyskano drogą telefoniczną zapewnienie przedstawiciela firmy EVEREN Sp. z o.o. - Pana Andrzeja Krefta, że dokument nie został odczytany i zostanie natychmiast usunięty. Wykryta nieprawidłowość systemu informatycznego SIRE została w dniu 11 listopada usunięta. W dniu 16 listopada do Operatora Rynku, firmy EVEREN Sp. z o.o. został przesłany poprawy dokument UGWM,

- do Departamentu Sprzedaży i Rozwoju wpłynęła skarga przedsiębiorstwa ELNORD S.A. dotycząca współpracy pomiędzy tą firmą (będącą uczestnikiem rynku) a PSE-Operator S.A. Po zbadaniu sprawy Departament przesłał wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie,
- nie wystąpiły w Spółce inne przypadki naruszenia Programu Zgodności, w tym przypadki zachowań dyskryminacyjnych czy naruszenia tajemnicy sensytywnych informacji handlowych, ani też inne sytuacje konfliktu interesów,
- nie wpłynęły żadne inne skargi ani reklamacje od uczestników rynku.

V. PROPOZYCJE DALSZEGO POSTĘPOWANIA

Program Zgodności w roku 2006 będzie realizowany w oparciu o dotychczasowe zapisy. Sprawowany będzie nadzór nad jego realizacją, jednocześnie analizowane będą zapisy Programu pod kątem ich ewentualnych korekt i uzupełnień. Raportowanie Programu w Spółce odbywać będzie się na dotychczasowych zasadach.

Analizowane będą poszczególne obszary działalności PSE-Operator S.A. pod kątem ewentualnego uszczegółowienia zasad postępowania, dostosowywania praktyki korporacyjnej do wymogów wynikających z Dyrektywy lub Prawa energetycznego oraz sporządzane będą opinie prawne i wytyczne dotyczące dalszego postępowania.

Sporządzone opinie prawne i wytyczne po zatwierdzeniu przez Zarząd będą umieszczane w folderach publicznych jako wytyczne lub procedury obowiązujące w Spółce.

Prowadzony będzie ciągły przegląd powiązań zawodowych pracowników PSE-Operator S.A. pod kątem możliwości zaistnienia konfliktu interesów oraz spełnienia zapisów regulacji europejskich.

Uaktualnianie będą całościowe zestawienia pracowników PSE-Operator S.A. pełniących obowiązki Członków Rad Nadzorczych w spółkach Grupy Kapitałowej PSE oraz spółkach sektora elektroenergetycznego oraz prowadzone będzie raportowanie w tym zakresie do Prezesa URE.

Systematycznie monitorowane będą przekierowania z firmowej poczty elektronicznej na inne adresy oraz sporządzany rejestr takich przekierowań.

Nawiązane zostaną kontakty z operatorami systemów elektroenergetycznych w innych krajach UE w celu wymiany doświadczeń w zakresie wdrażania i realizacji Programów Zgodności.

VI. PLAN PRACY JPZ NA ROK 2006 R.

- Bieżące monitorowanie realizacji Programu Zgodności w PSE-Operator S.A.
- Sporządzenie raportu rocznego oraz raportów kwartalnych z realizacji Programu Zgodności.
- Prowadzenie szkoleń w zakresie Programu Zgodności dla nowozatrudnionych pracowników oraz osób powracających z urlopów.
- Aktualizacja kwartalna wykazów informacji podlegających udostępnianiu i wykazów sensytywnych informacji handlowych wszystkich jednostek organizacyjnych PSE-Operator S.A.
- Uaktualnianie całościowego zestawienia pracowników PSE-Operator S.A. pełniących obowiązki Członków Rad Nadzorczych w spółkach Grupy Kapitałowej PSE oraz spółek sektora elektroenergetycznego i raportowanie do Prezesa URE.
- Kontynuacja prac w zakresie kierowania Zespołem ds. forum dyskusyjnego – udzielanie odpowiedzi klientom Spółki poprzez funkcjonalność „Zadaj pytanie” oraz uzupełnianie zawartości funkcjonalności „FAQ”
- Systematyczne (kwartalne) monitorowanie istniejących przekierowań z firmowej poczty elektronicznej na inne adresy oraz sporządzanie rejestru (przy współpracy z Dyrektorem Departamentu Teleinformatyki).
- Opracowanie i przekazanie do akceptacji Zarządu PSE-Operator S.A. "Procedury reagowania w przypadku zaistnienia sytuacji konfliktu interesów"
- Opracowanie "Procedury raportowania o przestrzeganiu Programu Zgodności przez dyrektorów poszczególnych jednostek organizacyjnych PSE-Operator S.A."
- Przeprowadzenie benchmarkingu stosowania Programu Zgodności w innych krajach Unii Europejskiej.
- Aktualizacja Programu Zgodności w przypadku wystąpienia zmian właścicielskich w odniesieniu do PSE-Operator S.A.